

2025-08-27

RUN/375/2025
Ert dnr KN2025/00943

Klimat- och
näringslivsdepartementet
kn.remissvar@regeringskansliet.se

Yttrande gällande En samlad myndighetsfunktion för ökad effektivitet och minskad sårbarhet i statens arbete med statsstöd

Regeringen har erbjudit Region Jämtland Härjedalen att inkomma med synpunkter på ett förslag till reform av statsstödshanteringen bland statliga myndigheter, regioner och kommuner. Förslaget baseras på ett underlag från Statskontoret. Statskontoret har genomfört en utredning, som detaljerat beskriver hur förvaltningen av statsstöd fungerar utifrån EU-kommissionens arbete med styrning och uppföljning av dels av EU:s generella förbud mot statsstöd och tillsynen av de undantag som reglerar förutsättningarna för statsstöd. I huvudsak regleras undantagen genom artiklarna 107 - 109 i fördraget om den Europeiska Unionens funktionssätt (EUF-fördraget).

Statskontoret har identifierat 11 moment i förvaltningen av statsstöd, som Sverige ansvarar för. Momenten omfattar registrering och insamling av beslutade statsstöd, validering och kontroll och vidareberapportering av insamlade data i de databaser som Kommissionen använder för uppföljning av beslutade statsstöd. Vidare beskrivs informations- och utbildningsinsatser till olika målgrupper som arbetar med stöd och beviljar statsstödsgrundande utvecklingsinsatser.

Statskontorets utredning beskriver komplexiteten i hanteringen och utvecklar ett resonemang som leder till slutsatsen att reformer av Sveriges hantering av statsstöden är motiverade. Idag är åtta av de elva identifierade momenten i statsstödshanteringen uppdelade på tre myndigheter: Tillväxtverket, Tillväxtanalys och Upphandlingsmyndigheten. Tre av de identifierade uppgifterna saknar utpekad ansvarig myndighet.

Statskontorets förslag till förändring är att Konkurrensverket, som ensam myndighet skall ges ett sammanhållet och tydligt uppdrag för hela uppdraget att hantera alla moment i förvaltningen av statsstöd för Sverige. Ett av de bärande argumenten är att kompetensförsörjningen är ett stort problem med ett ansvar fördelat på flera myndigheter, samt att kunskapen om var information och stödfunktioner varierar kraftigt bland

myndigheter, regioner och kommuner. Detta leder, enligt Statskontorets bedömning, till ineffektivitet och att risken för fel i hantering och registrering ökar.

I den sammanställning av statsstödens omfattning som Statskontoret gjort så framgår att den allra största delen av statsstöden beslutas och utbetalas av statliga myndigheter såsom Naturvårdsverket, Energimyndigheten och andra statliga organ. En liten del av statsstöden beslutas på regional och kommunal nivå.

Samtidigt så har skärpningar de bestämmelser som reglerar statsstöd i regionernas 1:1 anslag skärpt i sen tid, vilket påverkat regionernas förutsättningar att genomföra EU-finansierade projekt med företag som målgrupp. Denna tillämpning begränsar måluppfyllelsen i sammanhållningspolitiken, och försvårar det regionala utvecklingsarbetet. Därför är det av vikt att regeringen och myndigheter genomför anpassningar av återrapporteringsfunktionerna för statsstöd. Målsättningen bör vara att de delar av EU-projekt och andra utvecklingsinsatser som helt eller delvis är statsstödsgrundande bör kunna redovisas i återrapporteringsystemet. Detta för att möjliggöra att regionala utvecklingsinsatser kan ske i form av projekt, och inte som nu endast i form av investeringsstöd.

Slutsatsen är att Region Jämtland Härjedalen delar slutsatserna i Statskontorets analys och förslag rörande hanteringen av statsstöd. Samtidigt föreslår Region Jämtland Härjedalen att de utvecklingsarbete som beskrivs ovan genomförs, vilket förbättrar förutsättningarna för effektivare insatser i regionerna att öka den europeiska konkurrenskraften, sammanhållningspolitikens måluppfyllelse och förstärker det regionala utvecklingsarbetet.

REGION JÄMTLAND HÄRJEDALEN

Jonas Andersson
Ordförande regionala utvecklingsnämnden

Magnus Aspegren
Regional utvecklingsdirektör

Beslutat på delegation 2025-08-14.